

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 5/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor, till lag om ändring av kemikalielagen samt till lag om ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 februari 2005 en proposition med förslag till lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor, till lag om ändring av kemikalielagen samt till lag om ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen (RP 279/2004 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Utlåtanden

I enlighet med riksdagens beslut har arbetslivs- och jämställdhetsutskottet och miljöutskottet lämnat utlåtande i saken. Utlåtandena (AjUU 2/2005 rd och MiUU 11/2005 rd) har bifogats betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Tapani Koivumäki, handels- och industriministeriet
- miljöråd Olli Pahkala, miljöministeriet
- lagstiftningsråd Mika Kättö, inrikesministeriet
- överingenjör Hannu Alen, social- och hälsovårdsministeriet
- föredragande Jenni Hyytinen, försvarsministeriet
- trafikråd Seija Miettinen, kommunikationsministeriet
- överingenjör Päivi Rantakoski, Säkerhetsteknikscentralen
- direktör Aimo Kastinen, Kemiindustrin r.f.
- vice verkställande direktör Pekka Huttula, Olje- och Gasbranschens Centralförbund rf.

PROPOSITIONEN

Den nya lagen ska ersätta lagen om explosionsfarliga ämnen från 1953. Lagen syftar till att förebygga och avvärja skador på person, miljö och egendom som förorsakas vid tillverkning, användning, överföring, upplagring, förvaring och annan hantering av farliga kemikalier samt explosiva varor.

I lagen ingår närmare bestämmelser om säkerhetskrav, hantering och upplagring av farliga kemikalier, installation och underhåll av aggregat som är förknippade med farliga kemikalier och om explosiva varor.

Handels- och industriministeriet och säkerhetsteknikcentralen godkänner de besiktningssor-

gan som deltar i bedömningen av överensstämmelse med kraven på produkterna. Den högsta ledningen och styrningen av att lagen iakttas utövas av handels- och industriministeriet. Tillsynen över bestämmelserna utövas av säkerhetsteknikcentralen, räddningsmyndigheterna och polisen i enlighet med vad som föreskrivs i lag om deras uppgifter. Tullen och gränsbevakningsväsendet utövar tillsyn över lagen inom sina respektive ansvarsområden.

I propositionen föreslås också att bestämmelserna om industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier upphävs i kemikalielagen. Bestämmelserna ingår i stället i den nya lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

Begreppsapparaten i strafflagen anpassas till den nya lagen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Ekonomiutskottet föreslår att lagförslagen godkänns med de föreslagna ändringarna i det första lagförslaget.

Den nya lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor bygger till största delen på de gällande förordningarna. Bestämmelserna i förordningarna har i enlighet med grundlagen lyfts upp på lagnivå. De nya förpliktelseerna gäller tillverkare och importörer av fyrverkeripjäser samt arrangörer av fyrverkerier. Dessa är skyldiga att redovisa för sina planer i en anmälan till säkerhetsteknikcentralen. En ny punkt i lagen är också att användning av explosiva varor och farliga kemikalier som specialeffekter vid offentliga tillställningar måste anmälas. De nya bestämmelserna och ändringarna i kemikalielagen är dessutom tänkta att förtydliga ansvarsfördelningen mellan myndigheterna och att effektivisera styrningen och verkställigheten av tillsynen.

Enligt 1 kap. 4 § i den föreslagna lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor ska lagen inte tillämpas på transporter som sker utanför en produktionsanläggnings område eller på tillfällig upplagring som nära anknyter till denna transport. Bestämmelser om detta finns i lagen om transport av farliga ämnen (RP 274/2004 rd — RSv 18/2005 rd). Ekonomiutskottet påpekar att lagen om ändring av lagen om transport av farliga ämnen träder i kraft den 1 juni 2005. Ändringarna gäller bl.a. säkerställande av transporter av farliga ämnen.

Dessutom måste transport och tillfällig upplagring av farliga ämnen beaktas i planeringen av bangårdar, hamnområden, flygplatser och andra terminaler. Gränsdragningen mellan transport och industriell hantering är godtagbar, anser ekonomiutskottet.

Med hänvisning till utlåtandet från miljöutskottet anser ekonomiutskottet det viktigt att lagstiftningen om teknisk säkerhet också i materiellt hänseende ständigt är uppdaterad och lever upp till de krav som ställs på omgivningen kring anläggningar som lagrar och hanterar kemikalier.

Detaljmotivering

1. Lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

70 §. Paragrafen gäller godkännande av pyrotekniska medel (fyrverkeripjäser o.dyl.). Enligt 3 mom. ska ett provningsorgan som utför provningar vara ackrediterat för ifrågavarande kompetensområde av mätteknikcentralen eller ett ackrediteringsorgan i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Enligt vad utskottet har erfarit har Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt, som hittills har varit provningsorgan för pyrotekniska medel, inte anhållit och kommer inte heller att anhålla om ackreditering i enlighet med 3 mom. Därför har utskottet kompletterat bestämmelsen

för att Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt fortfarande ska kunna vara provningsorgan inom detta område.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår ekonomikutskottet

att lagförslag 2 och 3 godkänns utan ändringar och

att lagförslag 1 godkänns i enlighet med propositionen men 70 § med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1. lagförslag

70 §

Godkännande av pyrotekniska medel

(1 och 2 mom. som i RP)

Ett provningsorgan som utför sådana provningar som avses i 2 mom. skall vara ackrediterat för ifrågavarande kompetensområde av mätteknikcentralen eller ett ackrediteringsorgan i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet *eller dess kompetens skall ha påvisats på något annat tillförlitligt sätt.*

(4 och 5 mom. som i RP)

Helsingfors den 8 april 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Jari Leppä /cent
medl. Arto Bryggare /sd
Sari Essayah /kd
Klaus Hellberg /sd
Esko Kiviranta /cent
Martti Korhonen /vänst
Miapetra Kumpula /sd (delvis)

Seppo Lahtela /cent
Jere Lahti /saml
Klaus Pentti /cent
Antti Rantakangas /cent
Martin Saarikangas /saml
Sari Sarkomaa /saml
Oras Tynkkynen /gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.